

Seleucia

Sayı VII - 2017

Olba Kazısı Serisi

Seleucia VII

Olba Kazısı Serisi

Seleucia editörler kurulu, destekleri için Mersin Bölge Sulama Kooperatifleri Birliđi Başkanı Ersin Akdoğan'a şükranlarını sunar.

The Editorial Board of *Seleucia* expresses their gratitude for the support of the President of the Irrigation Cooperatives' Union of Mersin Region, Mr. Ersin Akdoğan.

Seleucia VII

Olba Kazısı Serisi

Seleucia, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Nisan - Mayıs ayında bir sayı olarak basılır. *Seleucia* Dergisi, Sayı VI - 2016'dan itibaren ULAKBİM'de taranmaktadır. Yollanan alışmalar, giriş sayfalarında belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia* yayınına devretmiş sayılır. *Seleucia* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Seleucia, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Nisan - Mayıs ayında bir sayı olarak basılır. Yollanan çalışmalar, 7. sayfada belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia* yayınına devretmiş sayılır. *Seleucia* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Seleucia Dergisi, Sayı VI - 2016'dan itibaren ULAKBİM'de taranmaktadır.

Editörler

Emel Erten
Diane Favro
Murat Özyıldırım
Tuna Akçay

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Halit Çal
Prof. Dr. Çiğdem Dürüşken
Prof. Dr. Efrumiye Ertekin
Prof. Dr. Emel Erten
Prof. Dr. Diane Favro
Prof. Dr. Turhan Kaçar
Prof. Dr. Gülgün Köroğlu
Prof. Dr. Erendiz Özbayoğlu
Prof. Dr. Aygül Süel
Prof. Dr. Harun Taşkıran
Prof. Dr. Fikret K. Yegül
Doç. Dr. Sedef Çokay-Keççe
Doç. Dr. Sema Sandalcı
Doç. Dr. Hacer Sibel Ünalın
Yrd. Doç. Dr. Figen Çevirici-Coşkun
Yrd. Doç. Dr. Merih Ereğ
Yrd. Doç. Dr. Deniz Kaplan
Yrd. Doç. Dr. Fikret Özbay
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Murat Özgen
Yrd. Doç. Dr. Muammer Ulutürk
Öğr. Gör. Dr. Tuna Akçay
Dr. Vujadin Ivanisevic

Seleucia
Olba Kazısı Serisi VII
Sayı: 7

ISSN: 2148-4120

Kapak Tasarım

Tuna Akçay

Yazışma Adresi

Okt. Murat Özyıldırım
Mersin Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü, Çiftlikköy Kampüsü, 33343,
Mersin - Türkiye
Tel: 00 90 324 361 00 01 - 4735
E – posta: muratozyildirim@mersin.edu.tr

Adres

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 52
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02
www.homerbooks.com
e-mail: homer@homerbooks.com

Baskı

Dijital Düşler Basım San. Ve Tic. A.Ş.
Nato Cad.Çınarlı Sok. No: 17
34418 Seyrantepe/Kağıthane
0212 279 64 44
Sertifika No: 12922

Dağıtım

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 52
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02

Seleucia | Sayı 7 | Nisan - Mayıs 2017

Olympos Kazılarında Bulunan Aydınlatma Gereçleri

Lighting Devices from Olympos Excavation

B. Yelda Olcay Uçkan - Muradiye Öztaşkın

11

Arkeolojik Kazılar Işığında Olba Tiyatrosu: Ön Sonuçlar

The Preliminary Results on the Olba Theater in the Light of Archaeological Excavations

Emel Erten - Deniz Kaplan

29

Olba Manastırı Kuzey Kilisesi'nden (Diakonikon) Bizans Dönemi *Opus Sectile* Taban Döşemesi

The Opus Sectile Floor of the Diaconikon of the Northern Church - Monastery of Olba

Murat Özyıldırım - Yavuz Yeğin

47

Olba'da Bulunan Sikkeler Işığında Kentin Erken Yerleşim Tarihi

The Early History of Olba in the Light of Coin Finds

Tuna Akçay

69

Olba Tiyatro Kazısı Cam Kadeh Buluntuları

Glass Goblet Finds from Olba Theater Excavations

Emel Erten - Emine Akkuş Koçak

89

Olba Kazısı'nda Ele Geçen Hellenistik Dönem'e Ait Bir Sepet Kulplu Amphora Parçası

Hellenistic Basket Handled Amphora Fragment from Olba Excavations

Erkan Alkaç

113

Sikke Buluntuları Bağlamında Olba'da II. Constantius Dönemi

Olba During the Reign of Constantius II in the Context of Coin Finds

Emel Erten

129

Klazomenai Karantina Adası Kuzey Yamacı Kazılarında Ele Geçen Oturan

Çıplak Genç Kız Figürinleri

Sedantary Naked Young Female Figurines

Optained From The Excavations In The North Slope of Klazomenai Karantina Island

Aslıhan Özbay

147

Karabel Asarcık'taki Sion Manastırı Mezar Odası ve Bizans Lahitleri

The Burial Chamber and Early Byzantine Sarcophagi in the Sion Monastery at Karabel Asarcık

Bülent İşler

161

Mimari Plastik Veriler Işığında Erken Bizans Döneminde Side'de Sütunlu

Caddelerin Onarımı

The Repairs of the Early Byzantine Colonnaded Streets of Side in the Light of Architectural

Decoration Finds

Şener Yıldırım

187

Karantina Adası Kuzey Yamacı Kazıları Stratigrafik Değerlendirmesi ve Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Figürinler

Klazomenai Karantina Island North Slope

Excavation Stratigraphy and The Terracotta

Figurines Of The Hellenistic Period

Fikret Özbay - Aslıhan Özbay

207

Erken Hıristiyanlık Döneminde Zephyrion/Zephyrium

Zephyrion/Zephyrium in Early Christian Period

Murat Özyıldırım - Muzaffer Yılmaz

225

Erken Hıristiyan Literatüründe Yahudiler ve Anti-Semitizm

Jews And Anti-Semitism in Early Christian Literature

Ulaş Töre Sivrioğlu

235

Zeus Labraundos Kutsal Alanı Su Kompleksi Kazıları Cam Buluntuları

Glass Finds from Water Complex in the Sanctuary of Zeus Labraundos

Ömür Dünya Çakmaklı

279

Tripolis'teki 6 No.lu Kaya Mezarı

Rock-cut Tomb Number 6 in Tripolis

Sabri Arıcı - AYTEKİN ERDOĞAN

297

Seyitömer Höyük Hellenistik Dönem

Balık Tabakları

Hellenistic Fish Plates from Seyitömer Höyük

Figen Çevirici Coşkun

325

Aşağı Salat Höyüğü'nden Cam At

Rhytonu

A Glass Horse Rhyton From Aşağı Salat Höyük

S. Yücel Şenyurt - Emel Erten - İLKAY AKLAN

345

Kuva-yi Milliye Müzesi'nden Bir Grup

Gümüş Venedik Sikkesi

A Group Of Silver Venetian Coins From The

Kuva-yi Milliye Museum

Ceren Ünal

363

Direkli Mağarası Epi-paleolitik Dönem

Yaşamsal Alan Düzenlemeleri Üzerine Bir

Değerlendirme

An Assessment on The Arrangement of The

Living Areas in the Epi-paleolithic Period of

Direkli Cave

Cevdet Merih Erek

377

Orta Aras Havzası'nda Bir Orta Tunç Çağı

Kalesi: Çalgüney

A Middle Bronze Age Castle in Middle Aras

Basin: Çalgüney

Ayhan Yardımcıel - Emine Gizlenci

397

Olba Akropolisi Kuzey Kule Kazısından Ele Geçen Karbonize Ahşap Malzemenin

Anatomik Analizi

Anatomical Analysis of Carbonized Wood

Material Obtained from Olba Acropolis North

Tower Excavation

Barbaros Yaman - Ali Akın Akyol - Emel Erten

411

Olba Kazısı Tiyatro Seramik Buluntuları

Arkeometrik Çalışmaları

The Archaeometric Research on the Pottery Finds from the Theater at Olba

Ali Akın Akyol - Safiye Aydın

421

Kitap Tanıtımı

Book Review

Ömer Özyiğit'e Armağan – Studies in

Honour of Ömer Özyiğit

Emel Erten

439

Kudüs: Bir Şehrin Biyografisi

Murat Özyıldırım

447

PRAEFATIO

Editörler kurulu olarak *Seleucia*'nın yedinci sayısını (2017) sizlere sunmaktan mutluluk duymaktayız. Ayrıca, dergimizin TÜBİTAK'a bağlı ULAKBİM tarafından TR indeksinde bilimsel dergi olarak 6. sayısından (2016) başlayarak taranmaya hak kazanmış olması hepimiz için gurur kaynağı olmuştur. Bu başarıyı yazarlarımıza, dostlarımıza, Homer Kitabevi'nin katkılarına ve aynı zamanda Olba kazı ekibine borçluyuz.

Geniş bir zaman dilimine ait malzeme ve sonuçları içeren *Seleucia*'nın bu yılki yedinci sayısını da beğeneceğinizi ümit etmekteyiz. Alışlageldiği gibi, bu sayıda da Olba kazılarına ait malzemenin de tanıtıldığı birçok makale yer almaktadır.

Seleucia'nın yedinci yılında yayın hayatını sürdürmesinde katkıları olan yazarlarımıza, okuyucularımıza, bizi destekleyen dostlarımıza, Homer Kitabevi'ne ve değerli sahibi Ayşen Boylu ve dergimizin yayına hazırlanmasında sabır ve özveriyle çalışan Sinan Turan'a teşekkürlerimizi sunarız.

Editörler:

Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Emel Erten

Okt. Murat Özyıldırım (MA)

Dr. Tuna Akçay

PREFACE

The editorial board is glad to present the seventh issue (2017) of *Seleucia* and proud to announce that our journal was recognized by ULAKBİM of the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) as a TR Index Scientific Journal starting from the sixth issue (2016). We owe this success to our contributors, friends and Homer Books as well as the archaeological excavation team of Olba.

We hope you would be interested in and enjoy the seventh issue of *Seleucia* containing articles presenting material and results from a large scope of time. As usual, in this issue you will find a number of articles that will present the material from Olba excavations.

We wish to express our gratitude for our contributors, friends and Homer Books and its owner Ayşen Boylu and Sinan Turan for their patient and considerate manner during the preparation of our journal.

Editors:

Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Emel Erten

Okt. Murat Özyıldırım (MA)

Dr. Tuna Akçay

Olba Kazısı Serisi

Seleucia

Makale Başvuru Kuralları

Seleucia, Olba Kazısı yayını olarak yılda bir sayı yayınlanır. Yayınlanması istenen makalelerin en geç Şubat ayında gönderilmiş olması gerekmektedir. *Seleucia*, arkeoloji, eski çağ dilleri ve kültürleri, eski çağ tarihi, sanat tarihi konularında yazılan, daha önce yayınlanmayan yalnızca Türkçe, İngilizce çalışmaları ve kitap tanıtımlarını yayınlır.

Yazım Kuralları

Makaleler, Times New Roman yazı karakterinde, word dosyasında, başlık 12 punto, baş harfleri büyük harf, metin 10 punto, dipnot ve kaynakça 9 punto ile yazılmalıdır. Çalışmada ara başlık varsa, bold ve küçük harflerle yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce özetler, makale adının altında 9 punto olarak ve en az iki yüz sözcük ile yazılmalıdır. Özetlerin altında İngilizce ve Türkçe beşer anahtar sözcük, 9 punto olarak “anahtar sözcükler” ve “keywords” başlığının yanında verilmelidir.

- Dipnotlar, her sayfanın altında verilmelidir. Dipnotta yazar soyadı, yayın yılı ve sayfa numarası sıralaması aşağıdaki gibi olmalıdır.
Demiriş 2006, 59.
- Kaynakça, çalışmanın sonunda yer almalı ve dipnottaki kısaltmayı açıklamalıdır.

Kitap için:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Makale için:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Makalede kullanılan fotoğraf, resim, harita, çizim, şekil vs. metin içinde yalnızca (Lev. 1), (Lev. 2) kısaltmaları biçiminde “Levha” olarak yazılmalı, makale sonunda “Levhalar” başlığı altında sıralı olarak yazılmalıdır. Bütün levhalar, jpeg ya da tift formatında 300 dpi olmalıdır. Alıntı yapılan levha varsa sorumluluğu yazara aittir ve mutlaka alıntı yeri belirtilmelidir.
- Latince - Yunanca sözcüklerin yazımında özel isimlerde; varsa Türkçe ek virgülle ayrılmalı, örneğin; Augustus’un, cins isimler italik yazılmalı, varsa Türkçe ek, italik yapılmadan sözcüğe bitişik yazılmalıdır, örneğin; *caveanın*.
- Tarih belirtilirken MÖ ve MS nokta kullanılmadan, makale başlıkları ile yazar ad ve soyadlarında sadece baş harfler büyük harf olarak yazılmalıdır.

Olba Excavations Series

Seleucia

Scope

Seleucia is annually published by the Olba Excavations Series. Deadline for sending papers is February of each year. *Seleucia* features previously unpublished studies and book reviews on archaeology, ancient languages and cultures, ancient history and history of art written only in Turkish or English.

Publishing Principles

Articles should be submitted as word documents, with font type Times New Roman, font sizes 12 points for headings (first letters should be capitalized), 10 points for text, and 9 points for footnotes and references. Abstracts written in both Turkish and English should appear below the name of the article, should be of size 9 points and the minimum word count is 200 words. Below the abstracts, a minimum of 5 keywords for both languages should be included (of size 9 points) below the headings “anahtar sözcükler” and “keywords”.

- Footnotes should be given under each page. The ordering of author surname, year of publication and page number should be as follows:
Demiriş 2006, 59.
- The reference list should appear at the end of the study and should explain the abbreviation given in the footnote.

Book format:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Article format:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Photographs, pictures, maps, drawings, figures etc. used in the article should be referred to in the text as (Fig. 1), (Fig. 2) as abbreviations, and an ordered list of these items should appear at the end of the article under the heading “Figures”. All figures should be in JPEG or TIFF format with 300 dpi. If there are figures cited, the responsibility lies with the author and citation should be explicitly given.

Seyitömer Höyük Hellenistik Dönem Balık Tabakları

Figen Çevirici Coşkun*

Öz

İç-Batı Anadolu'da, Kütahya il merkezinin 25 km. kuzeybatısındaki Seyitömer Höyük, antik dönemde Phrygia Epiktetos olarak anılan bölgenin güneyinde yer almaktadır. Antik dönemdeki adı bilinmeyen bu yerleşimde 2006-2014 yılları arasında Prof. Dr. A. Nejat Bilgen başkanlığında, Dumlupınar Üniversitesi Arkeoloji Bölümü tarafından gerçekleştirilen sistemli kazılar neticesinde mimari açıdan; Roma, Hellenistik, Akhaemenid, Orta Tunç ve Geç Tunç Çağ olmak üzere toplam beş kültür tabakası tespit edilmiştir. Bu makale kapsamında değerlendirilmeye çalışılan balık tabakları, Höyüğün II. Tabaka olarak adlandırılan Hellenistik Dönem yerleşimi ile ilişkili olarak ele geçmiş buluntulardır.

Bu çalışmanın amacı, Seyitömer Höyük Hellenistik Dönem balık tabaklarını tipolojik açıdan değerlendirmek suretiyle bilim dünyasına tanıtmaktır. Hellenistik Dönem'e tarihli balık tabakları hakkında bugüne kadar yapılan çalışmalar Yunanistan'da Atina, Korinth, Anadolu'da Ephesus, Tarsus, Filistin'de Dor ve Samaria gibi birçok büyük merkezlerden ele geçen örnekleri kapsamaktadır. Seyitömer Höyük ise bu dönemde çoğunlukla lokal ürünler kullanan bir tür küçük taşra yerleşimi niteliğindedir. Bu merkezden ele geçen balık tabakları da yerel ürünler olarak karşımıza çıkarlar. Seyitömer Höyük veya yakın çevresinde üretildiğini düşündüğümüz balık tabaklarına yönelik bu çalışma, Hellenistik Dönem'de küçük taşra yerleşimlerinde bu güne kadar hiç bilinmeyen, farklı balık tabağı tipleri ile karşılaşılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Seyitömer Höyük, Balık Tabağı, Hellenistik Dönem, Seramik, Phrygia Epiktetos.

* Yrd. Doç. Dr. Figen Çevirici Coşkun, Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Kütahya. E-posta: figen.coskun@dpu.edu.tr

Hellenistic Fish Plates from Seyitömer Höyük

Abstract

Seyitömer Höyük is located in Kütahya in inner western Anatolia on the southern section of the ancient region of Phrygia Epictetus. The ancient name of the site currently remains unknown however five cultural layers were identified in terms of architecture during the systematic excavations carried out by Dumlupınar University, Department of Archaeology under the supervision of Prof. Dr. A. Nejat Bilgen between 2006-2014; i.e. Roman, Hellenistic, Achaemenid, Middle Bronze and Late Bronze. The fish plates discovered during the excavations at Seyitömer Höyük belong to the Hellenistic - Layer II of the mound.

The aim of this study is to introduce the Hellenistic Period fish plates discovered at Seyitömer Höyük through a typological study. The studies concerning Hellenistic Period fish plates covers the samples discovered at various centres including Athens and Corinth in Greece, Ephesus and Tarsus in Anatolia, and Dor and Samaria in Palestine. During the Hellenistic period Seyitömer Höyük was a small rural settlement that used local products. In consequence, the fish plates obtained from this centre should be local products. This study which focuses on the fish plates of local production of Seyitömer Höyük and its vicinity demonstrates unknown and different fish plate types might be encountered at small rural settlements during the Hellenistic period.

Keywords: Seyitömer Höyük, Fish Plate, Hellenistic Period, Pottery, Phrygia Epictetos.

Erken Tunç Çağ'dan itibaren iskan görmüş olan Kütahya Seyitömer Höyüğü¹, antik dönemdeki adı bilinmemektedir. Höyüğün mimari açıdan Klasik çağlarına ait başlıca üç kültür tabakası bulunmaktadır. Bunlar III. Tabaka olarak adlandırılan Akhaemenid Dönem yerleşimi², II. Tabaka olarak adlandırılan Hellenistik Dönem yerleşimi³ ve Roma İmparatorluk Dönemi yerleşimidir⁴. Bu çalışmada, Hellenistik Dönem

1 Bilgen, et al. 2015, 119-187.

2 Coşkun 2015, 35-61.

3 Bilgen-Çevirici Coşkun 2015, 19-35.

4 Bilgen-Çevirici Coşkun 2015, 9-19.

yerleşiminden ele geçen balık tabakları değerlendirilerek bilim dünyasına tanıtılmaya çalışılacaktır. Höyükte yapılan kazılar sırasında saptanan en erken tarihli balık tabakları, Akhaemenid Dönem tabakasından ele geçen birkaç tane Attika üretimi parçadan ibarettir⁵. Hellenistik Dönem tabakasından ele geçen balık tabağı parçaları ise sayıca çok daha fazladır. Bunlar höyüğün üst bölümünden ve yamaçlarından ele geçmiştir. Höyüğün üst bölümü Akhaemenid Dönem’de inşa edilmiş bir sur duvarı ile çevrenmiştir. Hellenistik Dönem’de bu sur duvarının kullanılmaya devam edildiği saptanmıştır. Sur içerisinde konut niteliğinde mekanlar tespit edilmiştir. Düzenli bir plan sergilemeyen yerleşimdeki mekanlardan ele geçen buluntuların sayılarının azlığı ve genellikle tarihlendirilmeleri sıkıntılı gri hamurlu yerel üretim seramik parçaları içermeleri, kazıcıların bu tabakadaki mekanlar için Hellenistik Dönem içerisinde daha spesifik tarihler önermelerine imkan vermemiştir. Bu durum yerleşimin kazısı esnasında genellikle dolgu toprak içerisinde ele geçen balık tabaklarının tarihlendirilmesi için de güçlükler doğurmuş ve balık tabakları için Hellenistik Dönem içerisinde daha dar tarih aralıkları önermek mümkün olamamıştır. Çalışmamızın amacı Seyitömer Höyük buluntularını öncelikle tipolojik açıdan değerlendirmektir.

Bu formun “balık tabağı” olarak adlandırılmasının sebebi, MÖ 4. yüzyılın ilk yarısına ait Attika üretimi kırmızı figürlü örneklerinin birçoğu üzerinde balık ve benzeri deniz canlılarının tasvir edilmiş olmasıdır⁶. Formun ilk olarak Attika’da MÖ 5. yüzyılın sonlarında siyah firnisli olarak üretilmeye başlandığı düşünülmektedir⁷. MÖ 4. yüzyıl ile birlikte üretimi artan bu form, Roma İmparatorluk Dönemi içlerine kadar yüzyıllarca kullanılmaya devam edilmiştir. Balık tabakları, aşağı sarkık ağız kenarları, tondolarındaki soslukları, merkeze doğru eğimli olarak ilerleyen gövdeleri ve halka kaideleriyle karakterize edilmektedirler.

Seyitömer Höyük Hellenistik Dönem tabakasından ele geçen balık tabakları çoğunlukla parçalar halindedir. Bu çalışmada farklı tip ve varyasyonları temsil eden toplam yirmi altı parça seçilmiş ve değerlendirilmiştir. Bu tabaklar tipolojik açıdan incelendiğinde başlıca üç farklı tip tespit edilmiştir. Tip 1, Tip 2 ve Tip 3 olarak adlandırılan bu tiplerden Tip 1 ve Tip 3 ikiye alt tipe sahiptir:

5 Coşkun 2010, 65, 71, fig. 4, no. 49.

6 Moore 1997, 58.

7 Sparkes-Talcott 1970, 147.

Tip 1 (Levha 1-2, 4, Kat. No: 1-18)

Tip 1 başlığı altında değerlendirdiğimiz balık tabaklarını, “Attika Tipi Balık Tabakları” ile ilişkilendirmek mümkündür. Literatürde Attika Tipi Balık Tabakları olarak anılan bu form, aşağı sarkık ağız kenarları, merkezdeki sosluğa (tondo çukuru) doğru eğimli olarak ilerleyen gövde duvarları ve halka kaideleriyle karakterize edilmektedirler. Yukarıda da belirtildiği gibi, Attika’da MÖ 5. yüzyıl sonunda ortaya çıkan balık tabakları, MÖ 4. yüzyılda yoğun olarak üretilmişlerdir. MÖ 4. yüzyıl Attika balık tabağı üretimi geleneğinin bir devamı niteliğini taşıyan bu tip balık tabakları, profillerinde görülen bazı değişikliklerle Hellenistik Dönem içinde de Attika’da üretilmeye devam edilmiştir. Bunlar genellikle iç yüzde ağız kenarından gövdeye geçiş noktasında, sosluğun çevresinde ve halka kaidelerinin oturma düzleminde bir yiv içermektedirler⁸.

Seyitömer Höyük Tip 1’e ait örneklerin hamurları genellikle kum, kireç, mika ve nadiren taşçık içermekte olup, gri, kırmızı ve kahverenginin çeşitli tonlarında. Bu tabaklar siyah, gri, kırmızı ve kahverengi tonlarında firnislidir ve bazı örnekleri tondoda baskı bezemeye sahiptir (Kat. No. 1, Lev. 4).

Seyitömer Höyük Tip 1 içinde değerlendirdiğimiz parçalar Attika tipi balık tabaklarında olduğu gibi, aşağı sarkık ağız kenarına, sosluğa doğru eğimli olarak ilerleyen gövdeye ve halka kaideye sahiptirler. Bununla birlikte bazı detaylarda farklılıklar sergilemektedirler. Attika örneklerinin sarkık ağız kenarları, Seyitömer örneklerine kıyasla daha uzun - ince bir profile sahiptir. Bu örneklerde merkezdeki sosluğa doğru eğimli olarak ilerleyen gövde duvarı ise düz bir profil sergiler. Tip 1 içinde değerlendirdiğimiz Seyitömer balık tabaklarının gövde duvarı ise, birkaç istisnai örnek (Kat. No. 11, 15-16) haricinde, genellikle dışbükey bir profile sahiptir. Attika tipi balık tabaklarında sosluk etrafında genellikle bir yiv bulunurken, Seyitömer Tip 1 balık tabakları genellikle yiv içermemektedir. Mevcut balık tabakları içerisinde sayısal açıdan en fazla olan Tip 1’dir. Tip 1 altında değerlendirilen Seyitömer Höyük örnekleri içerisinde ağız ve kaide profili açısından başlıca iki varyasyon görülmektedir:

Kat. No. 1-7’de örnekleri sunulan ilk varyasyon (Tip 1a), iç yüzde ağız kenarından gövdeye geçiş kısmında ve halka kaidenin oturma düzleminde

8 Samaria-Sebaste III 1957, 260-262, fig. 54; Edwards 1975, 40-42, pl. 5,46, no. 131-136; Guz Zilberstein 1995, 291-292, fig. 6.3; Rotroff 1997, Rotroff 1997, 146-149, Fig. 50-51, no. 709-733.

ince bir yive sahip olması açısından diğer örneklerden ayrılmaktadır ve bu iki özelliği bakımından Attika buluntularına benzerlik göstermektedir. Bu bağlamda söz konusu balık tabağı parçalarını (Kat. No. 1-7), Rotroff tarafından yaklaşık olarak MÖ 3. yüzyılın son dörtlüğüne tarihlendirilen Attika örnekleri ile karşılaştırmak mümkündür⁹. Seyitömer balık tabaklarında Attika örneklerine kıyasla, aşağı sarkık ağzın daha kısa ve kalın cidarlı olması, gövde duvarının muntazam bir profile sahip olması gibi unsurlar dikkat çekmektedir. Buradan hareketle, Seyitömer Höyük buluntularının birebir Attika taklidi olmadığını ancak Attika örneklerinin birer lokal versiyonu olabileceklerini düşünmek mantıklı görülmektedir. Çünkü Seyitömer Höyük örneklerinin genel prensipleri, bu tabakları yapan ustaların Attika örneklerinden haberdar olduğu izlenimini yaratmaktadır¹⁰.

Seyitömer Tip 1a'nın benzer örnekleri ayrıca Rotroff tarafından değerlendirilen Sardis buluntuları arasında da bulunmaktadır¹¹. Ancak, sadece ağız kenarından gövdeye geçişte yiv bulunması, ağız profili, gövde dış yüzünün dışbükey olması ile az eğimli gövde duvarı açısından bir benzerlik söz konusudur. Diğer taraftan, Pergamon¹² üretimi bir tabak parçası ile MÖ 3. yüzyıla tarihlenen Sardis örnekleri¹³, sosluk çukurunun etrafında yiv içermeleri ve kaide profilleri ile Seyitömer Tip 1a örneklerinden farklılık gösterirler. Attika ve Sardis dışında, yaklaşık MÖ 3. yüzyıl - 1. yüzyılın ortaları arasına tarihlenen Tarsus¹⁴ balık tabakları ile MÖ 146 civarına tarihlenen bir Korinth¹⁵ örneğinin Seyitömer Höyük buluntularıyla benzer prensiple üretildiklerini görmekteyiz. Buradan hareketle, bu tipin üretiminin çeşitli varyasyonlarla ve dönemin çeşitli merkezlerinde Hellenistik Dönem boyunca devam ettiğini söyleyebiliriz.

Tip 1'in ikinci varyasyonunu oluşturan örnekler (Tip 1b: Kat. No. 8-18), Tip 1a ile (Kat. No. 1-7) kıyaslandığında, bu gruba giren örneklerin, ağız kenarından gövdeye geçiş kısmında ve biraz uzamış olan halka kaidenin oturma düzleminde yiv içermediklerini görmekteyiz. Bununla birlikte sarkık ağız profili ve gövde duvarının eğimi açısından iki varyasyon arasında bir birlik olduğu dikkati çekmektedir. Tip 1b'de ağız kenarı keskin bir dönüşle

9 Rotroff 1997, 317, no. 724-726, fig. 51.

10 Seyitömer Höyük'ten ele geçen MÖ 4. yüzyıla ait bir Attika üretimi bir balık tabağı için bkz. Coşkun 2010, 65, 71, fig. 4, no. 49.

11 Rotroff-Oliver 2003, 28-29, pl. 10-11, no. 54, 56.

12 Schäfer 1968, 34-35, taf. 1-2, C4.

13 Rotroff-Oliver 2003, 24-25, 28-29, pl. 10-11, no. 54, 56.

14 Jones 1950, 155, 212, fig. 178, no. 23, B-C.

15 Edwards 1975, 40-41, no. 131, pl. 5.

aşağı sarkar ve ağız kenarının dış yüzünde dışbükeylik söz konusudur. Oturma düzlemi düz olan halka kaidenin dış yüzü dışbükey, iç yüzü ise hafif eğimli ve düz bir profil sergiler. Kat. No. 17 ve 18'de sunulan kaide parçalarını aynı özellikleri göstermeleri sebebiyle bu grup içine dahil etmek mümkündür. Kaidesiyle birlikte korunan Kat. No. 11'de sunulan parça aracılığı ile bu tip balık tabaklarının tondosunda, sosluk çukurunun etrafında ince bir yiv içerebildikleri anlaşılmaktadır. Buna karşın Kat. No. 14, bu grupta incelediğimiz bütün tabaklarda bu uygulanmanın bulunmadığını göstermektedir. Kat. No. 8-10'da sunulan parçalar yaklaşık 30.5 cm. ile 32 cm. arasında değişen ağız çapları ile Kat. No. 11-12'de yer alan parçaların daha geniş örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Çapları nispeten küçük olan Kat. No. 11 ve 12'nin gövde duvarları, Kat. No. 8-10'da yer alan geniş çaplı örneklerle kıyasla daha düz bir profile sahiptirler. Kat. No. 13-16'nın ise, aşağı sarkık ağız kenarları sivri uçludur ve gövde ile sarkık ağız arasında az da olsa dışa doğru açı oluşmuştur.

Kat. No. 8-16'da sunulan Seyitömer Höyük örnekleri, birebir benzerleri olmasalar da, Filistin'deki Tel-Anafa Tip 1 içinde değerlendirilen tabaklar ile karşılaştırılabilir¹⁶. Tel-Anafa Tip 1 örnekleri arasında, keskin bir biçimde aşağı sarkık ağızlı balık tabakları ile dışa doğru açı oluşturan sarkık ağızlı tabaklar bir arada görülmektedir ve bunlar MÖ 2. yüzyılın son dörtlülüğü ve sonrasına tarihlendirilmişlerdir.

Seyitömer Höyük örneklerini ayrıca Dor'dan ele geçen balık tabaklarıyla da karşılaştırmak mümkündür. Guz Zilberstein tarafından incelenen Dor balık tabakları beş alt gruba ayrılmıştır¹⁷. İlk grup içinde değerlendirilen örnekler, düz kalın gövde duvarlı, keskin bir biçimde aşağı sarkık ağızlı, sığ tabaklardan oluşmaktadır. Ağız kenarının en üst bölümünde ve sosluğun çevresinde yiv içeren bu tipler, MÖ 4. yüzyıl sonu ile 3. yüzyılın ilk yarısı arasına tarihlendirilmiş olup, 3. yüzyılın ikinci yarısından itibaren formun değişim gösterdiği kanısı yaygındır¹⁸. Dor balık tabaklarının ikinci grubuna giren örnekler ise, daha derin, geniş gövdeleri ve dışa doğru açı oluşturarak gövdeye bağlanan ağız kenarlarıyla ilk gruptan ayrılırlar. MÖ 2. yüzyıla tarihlenen bu tabakların, sosluk çevresinde yiv bulunan örnekleri de mevcuttur. Seyitömer Höyük buluntuları arasındaki Kat. No. 8-12'de sunulan parçalar, genel olarak Guz Zilberstein'in ilk grupta incelediği tabaklar ile benzer prensiple

16 Berlin-Slane 1997, 275, pl. 1, no. FW1-FW2.

17 Guz Zilberstein 1995, 291-292, fig. 6.3.

18 Waagé 1948, 15; Jones 1950, 155, 212, no. 23; Samaria-Sebaste III 1957, 222; Guz Zilberstein 1995, 291.

üretmişlerdir. Kat. No. 13-16 ise, ikinci grupta incelediği 6 numaralı örneğe benzerlik göstermektedir¹⁹.

MÖ Geç 4. yüzyıl ile 3. yüzyıl içine tarihlenen Samaria²⁰ buluntuları, Hellenistik Dönem'e tarihlenen Khios²¹ örnekleri, Erken Hellenistik Dönem'e tarihlenen Smyrna²², MÖ 3. yüzyıla tarihlenen Pergamon örneği²³ Seyitömer Höyük buluntuları ile karşılaştırılabilecek diğer örneklerdir. Karşılaştırma örnekleri dikkate alındığında bu tip balık tabaklarının Hellenistik Dönem'de geniş bir zaman dilimi içinde çeşitli varyasyonlarla üreilmeye devam edildiği anlaşılmaktadır.

Tip 2 (Levha 3, Kat. No: 19)

Tip 2, Seyitömer Höyük'ten bu güne kadar ele geçen balık tabakları içerisinde sayısal açıdan en az grubu oluşturmaktadır. Çalışmamızda Kat. No. 19 ile temsil edilen bu tipi diğer tiplerden ayıran en belirgin özelliği, balık tabaklarının karakteristik özelliklerinden biri olan, alışılageldik aşağı sarkık ağız kenarının, bu tipte görülmemesidir. Bir diğer ayırım ise bu tipin diğer tiplere göre çok daha sığ oluşudur. Sosluk kısmından itibaren düz bir profil sergileyerek ve neredeyse yok denecek kadar az bir eğimle ilerleyen gövde hafif kalınlaştırılmış ağız kenarı ile birleşir. Kaidesi ise, diğer tiplerdeki gibi hafif dışbükey profilli halka kaidedir. Aslında Kat. No. 19'da sunulan parçanın sosluk kısmı korunmamış olsa bunun bir balık tabağı olduğunu anlayabilmek neredeyse imkansızdır.

Bu tipe ait parçaların çok az sayıda ele geçmesi ve karakteristik balık tabağı formundan oldukça farklı özelliklere sahip olması, bunların Attika Tipi balık tabaklarını form açısından taklit etmeye çalışan yerel çömlekçilerin ilk deneysel ürünleri olabileceğini düşündürmektedir. Seyitömer Höyük örneğinin diğer merkezlerden ele geçen balık tabakları içerisinde hiç bir benzer örneğinin olmaması da bu görüşü destekleyebilecek bir diğer veridir.

Tip 3 (Levha 3, Kat. No: 20-26)

Tip 3 adı altında değerlendirilen parçalar, Seyitömer balık tabakları içerisinde Tip 1'den sonra sayısal açıdan ikinci sıradadır. Kireç, mika

19 Guz Zilberstein 1995, 291, 348, fig. 6.3, no. 6.

20 Samaria-Sebaste III 1957, 261, fig. 54, no. 2-4.

21 Anderson 1954, fig. 17, no: 151, 191-192, 199.

22 Cook 1965, 152, fig. 10.3.

23 de Luca - Ziegenaus 1975, 63-64, no. 10, taf. 77, 13 .

ve kum katkılı, kaba hamurlu Tip 3 örneklerinin firnis rengi, gri ve kahverengi tonları arasında değişmektedir. Sığ bir gövdeye sahip olan bu tipi diğerlerinden ayıran başlıca özellik, ağız kenarının çok az sarkık olmasıdır. Hatta bu tip ağız kenarı için belki de “hafif aşağı çekik” ağız kenarı terimini kullanmak daha doğru olacaktır. Diğer tiplerde olduğu gibi bu tip de halka kaideye sahiptir. Seyitömer Tip 3 balık tabaklarının iki varyasyonu bulunmaktadır. Bunlardan ilki (Tip 3a) çok az sayıda ele geçmiştir ve bu çalışmada tek örnekle temsil edilmektedir (Kat. No. 20). Bu varyasyonda ağız kenarı aşağı doğru çok az çekilmiştir ve iç yüzde ağız kenarından gövdeye geçiş kısmında ince bir yiv gözlemlenmektedir. İkinci varyasyona ait örneklerde ise (Tip 3b: Kat. No. 21-26), ağız kenarının aşağıya doğru çekikliği biraz daha artmıştır (Kat. No. 21-25). Bu varyasyona ait örnekler, ilk varyasyondan çok daha fazla sayıda ele geçmiştir. Bu durum, Tip 3’ün kendi içinde ağız kenarı açısından Tip 3b ile birlikte bir tür standart oluşturduğunu düşündürmektedir. Tip 3b kendi içerisinde bir takım detaylarla farklılıklar sergileyebilmektedir. Örneğin Kat. No. 21’in dış yüzünde gövde altında yer alan yatay plastik bant diğer örneklerde bulunmamaktadır. Bazı örneklerde sosluğun etrafında plastik bir bant yer alabilirken (Kat. No. 22, 26), bazılarında bulunmamaktadır (Kat. No. 21).

Seyitömer Tip 3 kapsamındaki balık tabaklarının, birebir benzer örneklerine diğer merkezlerde rastlanmamaktadır. Bunlar büyük olasılıkla Tip 2’den gelişmiş yerel üretim tabaklardır. Ancak yine de özellikle ağız kenarının farklı profili açısından karşılaştırma yapılabilecek örnekler söz konusudur²⁴.

Sonuç

Hellenistik Dönem’e ait balık tabakları konusunda şimdiye kadar yapılmış çalışmalar daha çok bu dönemin önemli büyük yerleşimlerinden ele geçen buluntuların değerlendirilmesi şeklinde gerçekleşmiştir²⁵. Seyitömer Höyük ise bu dönemde küçük bir taşra yerleşimi niteliği taşımaktadır. Seyitömer Höyük örneklerinin hamur rengi gri, kırmızı ve kahverenginin

24 Bozkova 1994, 228, 175 α.

25 Waagé 1948, 11-12, 15-17, pl. 1-2; Jones 1950, 155, 212, fig. 178-179, no. 23, A-C, 37, 39-40; Samaria-Sebaste III 1957, 220-222, fig. 37, no. 1-8, 233-234, Fig. 43, no. 1, 260-262, fig. 54; Schäfer 1968, 34-35, taf. 1-2, C4; Edwards 1975, 40-42, pl. 5,46, no. 131-136; Mitsopoulos-Leon 1991, 20-22, 28, taf. 7-9, A 32-A 42; Guz Zilberstein 1995, 291-292, fig. 6.3; Rotroff 1997, 146-149, Fig. 50-51, no. 709-733.

çeşitli tonlarındadır. Hamur yapısı ise çıplak gözle tespit edilebildiği kadarıyla genellikle kum, kireç, mika gibi katkı maddeleri içermekte olup, nispeten orta derecede pişmiştir. Yüzey işçiliğine bakıldığında; Hellenistik Dönem'in karakteristik mat, soluk, çok kaliteli olmayan ve yer yer dökülebilen siyah, gri, kırmızı ve kahverengi tonlarında firnisi görülmektedir. Bazı örneklerde ise iç yüzde tondoda baskı bezeme ile karşılaşılabilmektedir. Bu özellikleri diğer merkezlerden ele geçen balık tabaklarında da görebilmek mümkündür. Fakat Seyitömer balık tabakları, diğer büyük merkezlerden ele geçen balık tabakları ile profil açısından karşılaştırıldıklarında; Tip 1'in genel görünümü ile benzerlikler sergilemesine rağmen, ağız, gövde ve kaide açısından, biçim, kalınlık, uzunluk ve yükseklik gibi profil detayları ile bunlardan farklılıklar sergilediği görülür. Tip 2'nin sıra dışı profilinin benzer örneği ise hiçbir merkezde görülmemektedir. Tip 3'ün ağız profili açısından karşılaştırma yapılabilecek örnekleri diğer merkezlerde görülebilse de, birebir benzer örneklerini görmek mümkün değildir. Seyitömer Höyük balık tabaklarının hiçbir merkezde karşımıza çıkmayan farklı profile sahip tipleri barındırmaları ve Höyük'te Erken Tunç Çağdan itibaren yoğun bir seramik üretim geleneğinin varlığı²⁶, burada incelediğimiz balık tabağı parçalarının lokal ürünler olduğunu düşündürmektedir. Bilindiği üzere Seyitömer Höyüğün içerisinde bulunduğu Phrygia Epiktetos Bölgesi'nde gri hamurlu seramik üretim geleneği, erken dönemlerden itibaren yaygındır. Seyitömer Höyükte de MÖ 1. Bin'e ait seramik buluntuları içerisinde gri hamurlu yerel üretim kaplar istatistik açısından ilk sırada yer almaktadır²⁷. Seyitömer Höyük balık tabakları içerisinde de önemli bir grubun gri hamurlu olarak üretilmiş olması bunların yerel ürünler olduğunu destekleyen bir diğer veri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Balık tabakları Rotroff'un da belirttiği gibi, başta Attika olmak üzere, Kuzey Afrika ve İtalya'dan Mezopotamya'ya kadar birçok merkezde²⁸ ele geçmiş olup, belli başlı kaideler dışında, üretildikleri merkezlere göre farklı alt tiplerle karşımıza çıkabilmektedirler. İç-Batı Anadolu kapsamında söz konusu lokal ürünlere yönelik bilinmezliklerin çokluğu, Seyitömer Höyük örneklerine ayrı bir önem kazandırmaktadır. Seyitömer Höyük veya yakın çevresinde üretilmeleri olası lokal üretim balık tabaklarının incelenmesi sonucunda, başka hiçbir merkezde benzerleri

26 Bilgen - Coşkun et al. 2014, 352; Bilgen - Coşkun et al. 2016, 49.

27 Coşkun 2011, 65-67; Durgu 2013; Usta 2014; Coşkun 2015, 52.

28 Rotroff 1997, 146, dipnot. 13.

olmayan örnekler saptanmıştır. Böylece Seyitömer Höyük balık tabağı buluntuları, Hellenistik Dönem'in kk taşra yerleşimlerinde üretilen seramiklerin büyük merkezlerde üretilen alışılabeledik tiplerden değişik olduklarını göstermektedir. Bunlar, bugüne kadar hiç bilinmeyen farklı tiplerle ve bu tiplerin çeşitli varyasyonlarıyla karşılaşılabilineceğinin somut kanıtlarıdır.

Katalog²⁹

- 1- Ölçüler: H: 4.3 cm., A.R: 28.7 cm., K.R: 14.6 cm.
Hamur: Kum, kireç, taşçık katkılı (10 YR 7/2).
Yüzey: Dış yüz (2.5 Y 2.5/1), iç yüz (2.5 Y 2.5/1) - (5 YR 4/2) firnisli.
- 2- Ölçüler: K.H: 3.5 cm., A.R: 27.4 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (5 YR 6/8).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 YR 5/8) firnisli.
- 3- Ölçüler: K.H: 2.9 cm., A.R: 27.6 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (7.5 YR 5/4), çekirdek (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (5 YR 7/6) - (2.5 YR 4/8) firnisli.
- 4- Ölçüler: K.H: 2.5 cm., A.R: 27.8 cm.
Hamur: Mika, kireç katkılı (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 3/1) firnisli.
- 5- Ölçüler: K.H: 2.6 cm., A.R: 18.6 cm.
Hamur: Mika, kireç, kum katkılı (10 YR 4/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (10 YR 2/1) firnisli.
- 6- Ölçüler: K.H: 1.7 cm., A.R: 20.8 cm.
Hamur: Mika, kireç, kum katkılı (10 YR 6/4).
Yüzey: Dış ve iç yüz (7.5 YR 5/6) firnisli.
- 7- Ölçüler: K.H: 2.3 cm., A.R: 21.8 cm.
Hamur: Mika, kireç katkılı (5 YR 6/8), çekirdek (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 YR 5/8) firnisli.
- 8- Ölçüler: H: 62. cm., A.R: 31.8 cm., K.R: 14.2 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (5 YR 6/6), çekirdek (10 YR 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 YR 5/6) firnisli.
- 9- Ölçüler: K.H: 4.2 cm., A.R: 31.4 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (2.5 YR 6/8) - (2.5 Y 3/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (5 YR 7/4) - (10 R 4/8) firnisli.
- 10- Ölçüler: K.H: 3.6 cm., A.R: 30.6 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (10YR 3/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (5 YR 5/6) firnisli.
- 11- Ölçüler: H: 3.9 cm., A.R: 19.8cm, K.R: 9 cm.
Hamur: Az mika, kireç katkılı (2.5 YR 8/3).
Yüzey: Dış ve iç yüz (5YR 3/3) firnisli.

29 Katalog numaraları ile levhalardaki figür numaraları aynıdır. Katalogda kullanılan kısaltmalar H: Yükseklik, K.H: Korunan Yükseklik, A.R: Ağız Çapı, K.R: Kaide Çapı.

- 12- Ölçüler: K.H: 2.5 cm., A.R: 21.8 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (7.5 YR 6/6).
Yüzey: Dış ve iç yüz (7.5YR 5/4) firnisli.
- 13- Ölçüler: K.H: 2.7 cm., A.R: 23 cm.
Hamur: Mika, kum, kireç katkılı (7.5 YR 6/6).
Yüzey: Dış ve iç yüz (10 YR 4/3) firnisli.
- 14- Ölçüler: H: 4.3 cm., A.R: 25.2 cm., K.R: 12.4 cm.
Hamur: Mika, kireç katkılı (2.5 YR 6/6).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 YR 6/8) firnisli.
- 15- Ölçüler: K.H: 2.2 cm., A.R: 23.6 cm.
Hamur: Kum, kireç katkılı (10 YR 5/3), çekirdek (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (5YR 5/6) - (7.5 YR 5/3) firnisli.
- 16- Ölçüler: K.H: 2.2 cm., A.R: 26.6 cm.
Hamur: Mika, kum katkılı (10 YR 6/2).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 3/1) firnisli.
- 17- Ölçüler: K.H: 2.2 cm., K.R: 12.7 cm.
Hamur: Mika, kum katkılı (2.5 Y 4/1), çekirdek (2.5 Y 4/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (7.5 YR 2.5/1) firnisli.
- 18- Ölçüler: K.H: 2.1 cm., K.R: 9.4 cm.
Hamur: Mika, kum ve kireç katkılı (2.5 Y 6/3), çekirdek (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 2.5/1) firnisli.
- 19- Ölçüler: H: 4 cm., AR: 23.8 cm., KR: 13.4 cm.
Hamur: Kireç, mika, kum ve taşçık katkılı (2.5 Y 6/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 4/1) firnisli.
- 20- Ölçüler: H: 4.8 cm., A.R: 26 cm., K.R: 13 cm.
Hamur: Mika, kum katkılı (5 Y 6/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 4/1) firnisli.
- 21- Ölçüler: H: 4.5 cm., A.R: 22.4 cm., K.R: 10.2 cm.
Hamur: Kireç, mika katkılı (2.5 Y 6/1), çekirdek (2.5 Y 5/1).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 3/1) firnisli.
- 22- Ölçüler: H: 4.6 cm., A.R: 21.8 cm., K.R: 11 cm.
Hamur: Kireç, mika, kum katkılı (10 YR 5/2).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 4/1) firnisli.
- 23- Ölçüler: H: 2.6 cm., A.R: 23.4 cm.
Hamur: Kireç, az mika katkılı (10 YR 5/3).
Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 3/1) firnisli.
- 24- Ölçüler: H: 2.6 cm., A.R: 20.4 cm.
Hamur: Az mika, kum, kireç katkılı (10 YR 5/3).
Yüzey: Dış ve iç yüz (10 YR 3/1) firnisli.

25- Ölçüler: H: 2 cm., A.R: 23.4 cm.

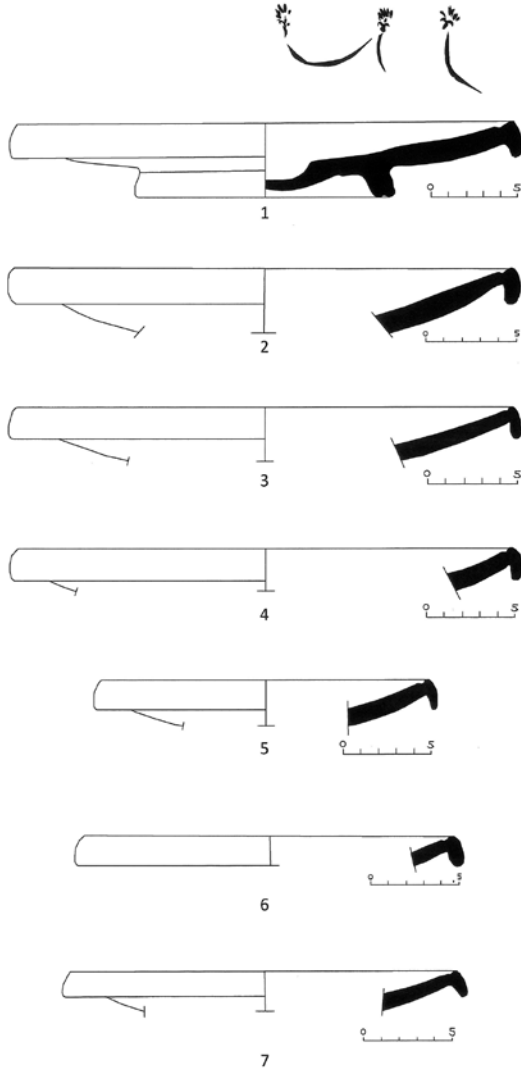
Hamur: Kireç, mika, kum katkılı (2.5 6/2).

Yüzey: Dış ve iç yüz (2.5 Y 5/1) firnisli.

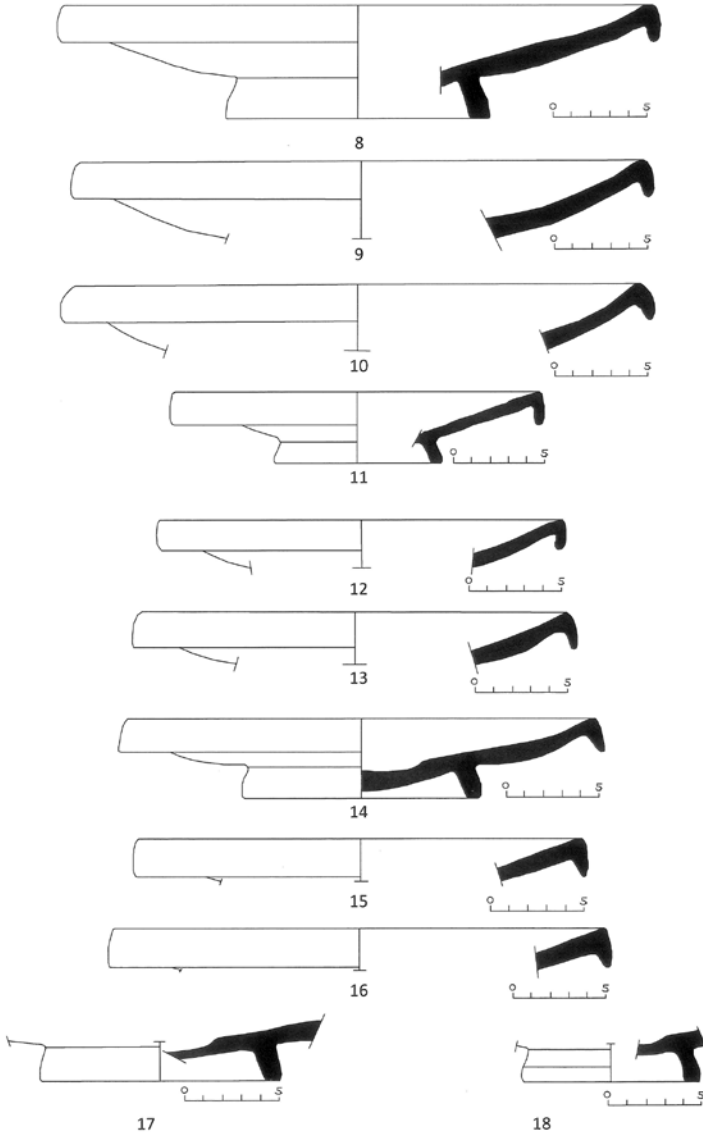
26- Ölçüler: K.H: 2 cm.,K.R: 10.4 cm.

Hamur: Az mika, kum, kireç katkılı (5 YR 5/6), çekirdek (10 YR 4/1).

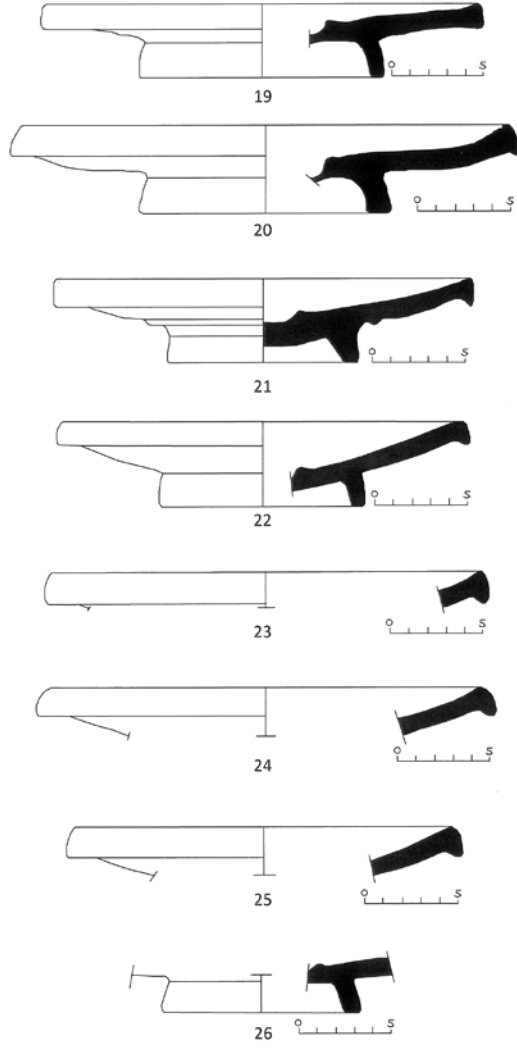
Yüzey: Dış ve iç yüz (7.5 YR 4/4) firnisli.

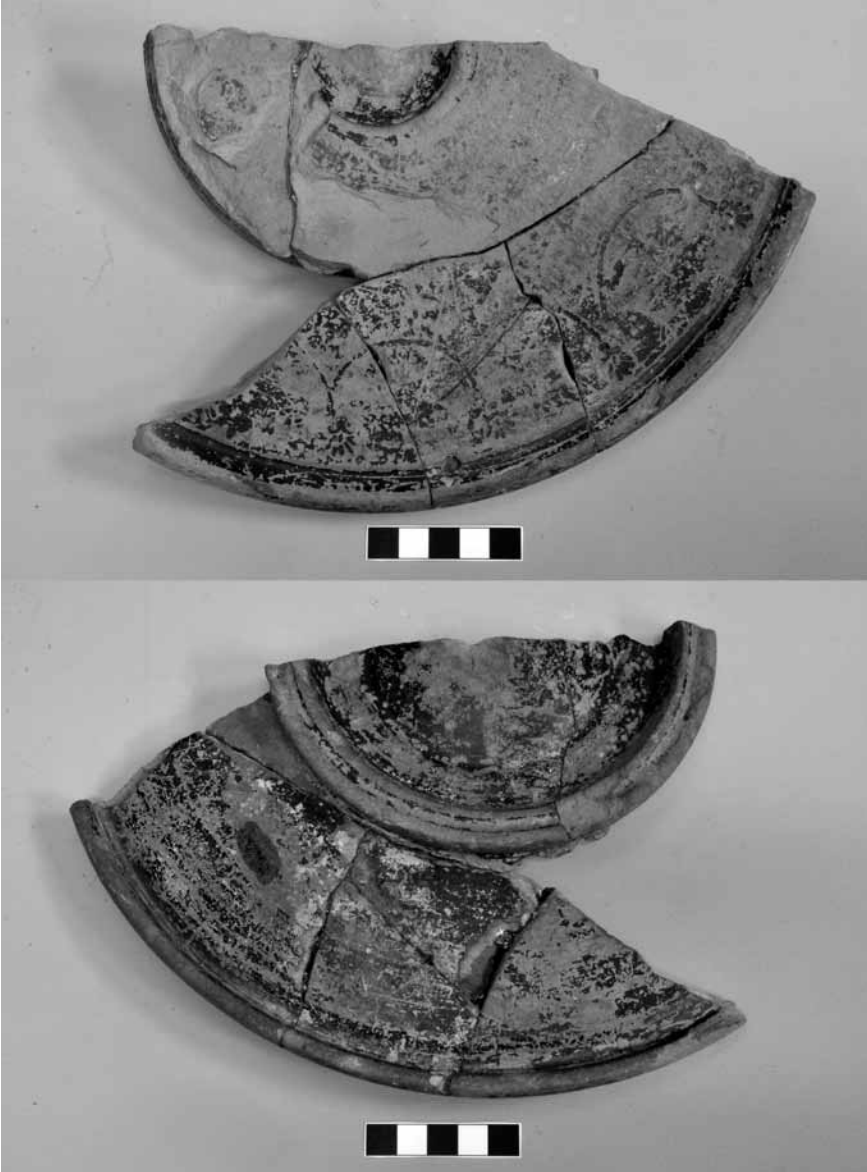
Levha 1: Tip 1a.

Levha 2: Tip 1b.

Levha 3: Tip 2 (No. 19) ve Tip 3.

Levha 4: Tip 1a (Kat. No. 1).

Kaynakça

Anderson 1954

Anderson, J. K., "Excavation on the Kofina Ridge, Chios", *BSA* XLIX, 123-183.

Berlin-Slane 1997

Berlin, A.-Slane, K. W., *Tel Anafa II, I. The Hellenistic and Roman Pottery*, Ann Arbor.

Bilgen 2015

Bilgen, A. N., et. al. "Erken Tunç Çağ Yerleşimi (V. Tabaka) / Early Bronze Age Settlement (Layer V)", *Seyitömer Höyük I*, 119-187, İstanbul.

Bilgen - Coşkun 2014

Bilgen, A. N. - Coşkun, G., et. al. "Seyitömer Höyüğü 2012 Yılı Kazısı", *35. Kazı Sonuçları Toplantısı, 27-31 Mayıs 2013, Muğla, (1. Cilt)*, Muğla, 349-360.

Bilgen - Coşkun 2016

Bilgen, A. N. - Coşkun, G., et. al. "Seyitömer Höyüğü 2014 Yılı Kazısı", *37. Kazı Sonuçları Toplantısı, 11-15 Mayıs 2015, Erzurum, (2. Cilt)*, Ankara, 45-62.

Bilgen - Çevirici Coşkun 2015

Bilgen, A. N. - Çevirici Coşkun, F., "Hellenistik Dönem Yerleşimi (III. Tabaka) / Hellenistic Period Settlement (Layer III)", *Seyitömer Höyük I*, 19-35, İstanbul.

Bozkova 1994

Bozkova, A., "Importations grecques et imitations locales: La céramique hellénistique en Thrace. Chronologie et centres de production", in Γ Συνάντηση, 223-230.

Cook 1965

Cook, J. M., "Old Smyrna: Fourth Century Black Glaze", *BSA* 60, 143-153.

Coşkun 2010

Coşkun, G., "Attic Pottery from Seyitömer Höyük" *TÜBA-AR* 13, 61-76.

Coşkun 2011

Coşkun, G., "Achaemenid Bowls from Seyitömer Höyük" *OLBA* XIX, 57-79.

Coşkun 2015

Coşkun, G., "Akhaemenid Dönem Yerleşimi (III. Tabaka)/ Achaemenid Period Settlement (Layer III)", *Seyitömer Höyük I*, 35-60, İstanbul.

de Luca - Ziegenaus 1975

de Luca, G. - Ziegenaus, O., *Das Asklepieion. Der Nördliche Temenosbezirk*

und Angrenzende Anlagen in Hellenistischer und Frühromischer Zeit, AvP XI, 2, Berlin.

Durgu 2013

Durgu, F., *Seyitömer Höyük MÖ I. Bin Gri Monokrom Seramikleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya.

Edwards 1975

Edwards, G. R., *Corinthian Hellenistic Pottery*, Corinth VII. III, Princeton.

Guz Zilberstein 1995

Guz Zilberstein, B., "The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods". Ed. E. Stern, *Excavations at Dor, Final Report IB, Areas A and C: The Finds*, Jerusalem.

Jones 1950

Jones, F. F., "The Pottery", Ed. H. Goldman, *Excavations at Gözülü Kule: 149-296, Tarsus I*, Princeton.

Mitsopoulos-Leon 1991

Mitsopoulos-Leon, V., Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Klenfunde. Teil. 1: Keramik hellenistischer und römischer Zeit, Forschungen in Ephesos, IX 2/2, Wien.

Moore 1997

Moore, M. B., *Attic Red-Figured and White Ground Pottery*, The Athenian Agora XXX, Princeton.

Rotroff 1997

Rotroff, S. I., *Hellenistic Pottery. Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material*, The Athenian Agora XXIX, Princeton.

Rotroff - Oliver 2003

Rotroff, S. I. - Oliver Jr., *The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds through 1994*, Archaeological Exploration of Sardis. Monograph 12, Cambridge-London.

Samaria-Sebaste III 1957

Crowfoot, J. W. - Crowfoot, G. M. - Kenyon, K. M., *Samaria-Sebaste: Reports of the Work of the Joint Expedition in 1931-1933 and of the British Expedition in 1935 III, The Objects from Samaria*, London.

Schäfer 1968

Schäfer, J., *Hellenistische Keramik aus Pergamon, Pergamenische Forschungen II*, Berlin.

Sparkes - Talcott 1970

Sparkes, B. A. - Talcott, L., *Black and Plain Pottery of the 6th, 5th, and 4th Centuries B. C.*, The Athenian Agora XII, Princeton.

Usta 2014

Usta, H., *Seyitömer Höyük Siyah Fırnisli Gri Seramikleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya.

Waagé 1948

Waagé, F. O., "Hellenistic and Roman Tableware of North Syria", in: Antioch on the Orontes IV, I, *Ceramics and Islamic Coins*, Princeton.

Seleucia | Sayı VII | Nisan - Mayıs 2017

Olympos Kazılarında Bulunan Aydınlatma Gereçleri B. Yelda Olcay Uçkan - Muradiye Öztaşkın	11	Erken Hıristiyan Literatüründe Yahudiler ve Anti- Semitizm Ulaş Töre Sivrioğlu	235
Arkeolojik Kazılar Işığında Olba Tiyatrosu: Ön Sonnular Emel Erten - Deniz Kaplan	29	Zeus Labraundos Kutsal Alanı Su Kompleksi Kazıları Cam Buluntuları Ömür Dünya Çakmaklı	279
Olba Manastırı Kuzey Kilisesi'nden (<i>Diakonikon</i>) Bizans Dönemi <i>Opus Sectile</i> Taban Döşemesi Murat Özyıldırım - Yavuz Yeğin	47	Tripolis'teki 6 No.lu Kaya Mezarı Sabri Arıcı - Aytekin Erdoğan	297
Olba'da Bulunan Sikkeler Işığında Kentin Erken Yerleşim Tarihi Tuna Akçay	69	Seyitömer Höyük Hellenistik Dönem Balık Tabakları Figen Çevirici Coşkun	325
Olba Tiyatro Kazısı Cam Kadeh Buluntuları Emel Erten - Emine Akkuş Koçak	89	Aşağı Salat Höyüğü'nden Cam At Rhytonu S. Yücel Şenyurt - Emel Erten - İlkay Akkan	345
Olba Kazısı'nda Ele Geçen Hellenistik Dönem'e Ait Bir Sepet Kulplu Amphora Parçası Erkan Alkaç	113	Kuva-yi Milliye Müzesi'nden Bir Grup Gümüş Venedik Sikkesi Ceren Ünal	363
Sikke Buluntuları Bağlamında Olba'da II. Constantius Dönemi Emel Erten	129	Direkli Mağarası Epi-paleolitik Dönem Yaşamsal Alan Düzenlemeleri Üzerine Bir Değerlendirme Cevdet Merih Ereğ	377
Klazomenai Karantina Adası Kuzey Yamacı Kazılarında Ele Geçen Oturan Çıplak Genç Kız Figürinleri Aslıhan Özbay	147	Orta Aras Havzası'nda Bir Orta Tunç Çağı Kalesi: Çalgüneş Ayhan Yardımcıel - Emine Gizlenci	397
Karabel Asarcık'taki Sion Manastırı Mezar Odası ve Bizans Lahitleri Bülent İşler	161	Olba Akropolisi Kuzey Kule Kazısından Ele Geçen Karbonize Ahşap Malzemenin Anatomik Analizi Barbaros Yaman - Ali Akın Akyol - Emel Erten	411
Mimari Plastik Veriler Işığında Erken Bizans Döneminde Side'de Sütunlu Caddelerin Onarımı Şener Yıldırım	187	Olba Kazısı Tiyatro Seramik Buluntuları Arkeometrik Çalışmaları Ali Akın Akyol - Safiye Aydın	421
Karantina Adası Kuzey Yamacı Kazıları Stratigrafik Değerlendirmesi ve Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Figürinler Fikret Özbay - Aslıhan Özbay	207	Kitap Tanıtımı Ömer Özyiğit'e Armağan Emel Erten	439
Erken Hıristiyanlık Döneminde Zephyrion/ Zephyrium Murat Özyıldırım - Muzaffer Yılmaz	225	Kudüs: Bir Şehrin Biyografisi Murat Özyıldırım	447

ISSN 2148-4120

9 772148 412007